

ANY X.—BATALLADA 516

BARCELONA

8 DE JUNY DE 1879.

LA CAMPANA DE GRACIA.

DONARA AL MENOS UNA BATALLADA CADA SENMANA.

CADA NÚMERO 2 CUARTOS PER TOT ESPANYA.

ADMINISTRACIÓ y REDACCIÓ: Llibreria Espanyola, Rambla del mitj, núm. 20, botiga,
BARCELONA.

PREU DE SUSCRIPCIÓ: Fora de Barcelona cada trimestre Espanya, 8 rals, Cuba
Puerto-Rico, 16 rals., Estranger, 18 rals.

ACTUALITATS.—BARRETS DE RIALLAS.

Com que are 'ls generals
han de dur casco,

Cap à cal drapayre á vendre's
los barrets.

L' Ajuntament concebeix una
idea magnífica

Un municipal ab barret
de prestigi.

Barcelona s' hi parteix de riure.

Trage de prestigi avants
de ploure.

Trage de prestigi
després de ploure.

PER FONDO QUE'S FASSA L'FOCH.

I havia un pobre home en lo petit poble de Camaiora en las inmediacions de Luca (Italia.) Los temps eran dolents, lo treball anava escàs, y ell tenia que donar pà a la sèva familia.

Aquesta's componia de la sèva dona y dos nens: dos criatures més hermosas que un pom de flors.

Lo pobre home era molt religiós, tenia una confiança absoluta ab lo rector del poble, que com veureu aviat, era un sant varò, y l' hi deya tot sovint:

—Miri, Sr. Rector: al veure lo que passa, al veure que volent treballar, no puch, sinó que tinch tant temor de Déu, agafaria un trabuch, y sortiria á la carretera.

—Fill meu, contestava l' rector. Déu t' il·luminí sempre y t' mantinga en lo seu amparo. Recorda sempre aquells manaments que diuhen: «Lo seté, no furtarás» y «Lo nové, no desitjarás los bens de ton prohisme.» Y considera que mès val perdre la vida, morir de gana y de miseria, que faltar á la lley de Déu. Pensa que hi ha un' altra vida: que Déu tot ho té present; que aquest mon es transitori, y qu'en l' altre tant la salvació com la perdió son eternals...

Al escoltar aquestas paraules, dues llàgrimas apuntaven en los ulls del pobre Manel, que Manel se deya lo protagonista de aquesta verdadera història.

—Oh! senyor rector, exclamava, cada cop que una tentació m rodeji, vindré á trobarlo. Vosté m conforta y m' ompla de santa resignació.

—Vina, fil meu, del meu cor, vina sempre que vulgas: ja sabs que lo bálsem de la resignació es inagotable... Pensa que de uns temps ne venen uns altres... y qué dimontri! qui sab Déu encare á que t' destina.

La miseria despobla las vilas y ciutats.

En Manel havia sentit á parlar de Amèrica. Van dirli un dia que allí faltavan jornalers: que hi havian empreses de vapors que ls transportaven gratuitament y ls mantenien fins que trobaven feyna...

Una nova tentació vá assaltar-lo; pero era una tentació honrada: la de anàrse n' a l' altre mon á guanyar-se la vida.

Prengué consell del rector,—perque en Manel era bon catòlic y no deixava de consultarli res y l' rector després de recomenarli moltíssim que s' conservés en lo sant temor de Déu, y que fos sempre bon cristià, vá donarli la sèva benedicció.

Quan arribà l' dia de la despedida, en Manel ab los ulls plens de llàgrimas, vá abraçar á la sèva esposa, vá besar als seus dos fillets, y davant del rector y de la família, vá dirlos lo següent:

—No tingué por, jo miraré que no us falti res: feyna hi haja, que lo demés son trons. Si tinch de fer dos jòrnals, també ls faré. Cada corréu rebreu carta mèva, y lo necessari per viure. A vosté, Sr. rector, l' hi dirigiré les cartas y las lletres: cuidis d' aquests infelisos, no ls desemparis, que jo no ls abandonaré.

En Manel cumplia com un home.

Cada corréu ja se sabia, carta, y are quinze duros, are vint, are vinticinch. Los pobres ab poch se contentan. Lo treball anava marxant, y la família anava vivint. Lo senyor rector rebia ls quarts directament y l' entregava ab escrupulosa fidilitat.

Això durá mès de un any.

Lo senyor rector al últim vá rebre una carta y una lletra de cinc mil duros.

En Manel, aquell pobre diable havia canviat de fortuna: á copia de treball y d' economia havia reunit un capitalet, y com diner fà diner, acabava de arrodonir un bon negoci, y obsequiava á la sèva família ab aquella sorpresa.

Lo Sr. rector no s' donava compte d' aquell canvi tant repentin; pero sobre tot no s' donava compte de que tingués en son poder una lletra de cinc mil duros.

Los ulls l' hi exian del cap, á las nits se rebolcava pèl llit, vacilava, y pensava ab tot, ab la justicia dels homes, ab la comoditat dels richs; ab tot menos ab lo seté no furtarás, ab lo nové no desit-

jarás los bens de ton prohisme, ab l' altre vida y ab que Déu tot ho té present.

En una paraula: 'ls cinch mil duros l' hi feyan goig.

Un demàt 's presenta á casa de 'n Manel.

—Tinch carta d' Amèrica.

—¿Del meu home? pregunta la esposa ab ansietat.

—No, no es d' ell, preparéuvs á rebre una mala notícia: arméuvs de resignació, y penséu que Déu ho ha volgut.

—¿Qué hi há?

—Qu'en Manel es mort; ha mort del vòmit. Ditzos el que ha rebut tots los sagraments.

Lo dolor de la pobra dona no tenia límits.

Lo Sr. rector vá anyadir algunes frases de consol, y anantse n' a casa deya:—Ja 'n tenim un de mort; are matarém als altres.

Y efectivament, agafa paper y ploma y escriu una carta a 'n Manel dihentli en sustancia, que hi havia hagut al poble una terrible epidèmia de tifus, y que en l' espay de una setmana havian passat a millor vida la sèva dona y 'ls dos nens. La carta anava acompañada de un gran número de piadosas reflexions cristianas.

En Manel vá contestarli demandant li que l' hi envies los óbits dels difunts, y l' senyor rector, sense vacilar, vá estendre 'ls y vá envials' hi.

Ván passar uns quants anys que no s' va sentir á parlar mès de 'n Manel, quan veus' aquí que un d' aquests dies—encare no fà dos mesos—al poble de Camaiora hi arriba un senyor molt bén posat, acompañat de una senyora y dues criatures.

La primera visita vá ser pèl rector.

Aquest al veure l' va quedarse fret com un' estàtua. Figúrinse que aquell senyor era en Manel, era en Manel fet un americano, que fiat en los óbits s' havia tornat á casar y tenia ja de la segona dona, altres dues criatures. Havia promés á la sèva esposa portarla á Europa, á visitar lo poblet en qu' ell havia nascut, y complia, com de costum, la sèva paraula.

Lo que vá succehir després renuncio á descriure'u.

Sols los diré una cosa: que aquest embolic s' ha encarregat de desferlo l' tribunal de Luca: que s' està instruint lo procés, que l' rector de Camaiora es á la presó; y que per escapar-se'n va prometre a 'n Manel tornarli no ja cinc mil duros, sino vint mil, si no l' descubria.

Y aquí tenen una mostra de la manera prodigiosa com se multiplican los capitals entre las mans del clero.

P. K.

TEATROS DE DIJOUS Á DIJOUS.

OCAS novedats.

Lo Profeta del Liceo bén cantat y tot, mor' ab la temporada asfixiat per la calor. ¡Pobre teatro! Per fer bondat vá esperar-s'ho massa tart. Las coses bonas se presentan al principi, perque quan lo públich està escamat, no hi ha profetas que hi valgan.

Romea ha tancat ja las sèves portas. Fins á la tardor. La companyía catalana se'n ha anat á Sabadell L' hi desitjém molta fortuna.

Al Retiro Barbero, Sonàmbula, Ballo in maschera y Hernani han fet lo gasto. Tot factura vella, diu lo públich que s' retreu, y es lléstima perque tot en tot, donat lo preu, no s' pot demanar altra cosa.

Novedats no gosa á obrir.

Al Tívoli s' havia d' estrenar lo dijous la sarsuela Contrabando. Ja 'n parlarém un' altre número.

Al Espanyol la companyía de 'n Vico varia cada dia la funció y dona á coneixre las obras modernes del teatro castellà, que per cert no totes mereixen la fama que se ls dona. La companyía treballa ab afició sobre tot lo dia que té gent. Mes quan la gent l' hi falta, l' entusiasme minva.

Fins are ls que atreuen mès gent son los caballs y ls gimnastas del Circo de la Plaça de Catalunya. S' hi passa b' l rato y s' hi riu una estona ab los payassos.

Un espectador deya:—¡No han de fer mès camí que ls altres, si casi tots ván á caball!

BATALLADAS

VANTS robaban las galeras.

Després van robar las diligencias.

Are fins roban los trens del ferrocarril.

Exemple d' això es lo tren de Zaragoza, robat á Paracuellos.

Cal si l' dia menos pensat fins son capassos los lladres de ficarse á la butxaca á un home tant gros com lo conde de Toreno!

Y apropòsit.

Avants robaven espanyant las portas.

Després ván robar entrant per las clavagueras. Are han adoptat lo sistema d' entrar per la tenduda, despenjantse per medi de una corda.

Exemple l' Iglesia de Santa Ana.

Y a propòsit. Jo 'm creya que ls temples del Senyor tenien un poder invisible que vigilava sempre; pero, segons sembla, per evitar nous robes are s' pendrà la medida d' establir serenos dintre las iglesias.

Aquí vè de perilla aquell refran: «Fiate en la Virgen y no corras!»

Nombrament de la comisió de actas:

La majoria havia acordat una candidatura; pero en Romero Robledo y ls seus hùssars fan ranxo apart, y van concebir un altre pensament.

Lo pensament de treure ells per si sols tants noms com lo mateix govern.

Y del dit al fet: després de haver montat, en Romero Robledo vá dir:—Desenvainen candidaturas... ¡Arm!... ¡A la carga por escuadrones... March!.. Y van tirarse á la batalla.

Cap al tart vá acabar el combat; la victoria vá ser pels hùssars: los ministerials van tenir cinc baixas.

Un periòdic acaba la descripció d' aquesta batalla, exclamant:

«Y tot seguit los porters van recullir y enterrar los restos inanimats de l' unió de la majoria.

Surtia aquí á Barcelona un periòdic titolat: *La lluz del Porvenir*.

Lo fiscal d' imprenta vá inflar las galtas, vá bufar y la llum vá quedá apagada.

¡Quin desembràs per apagar llums!

Demà diumenje, la societat dramàtica *La família recreativa*, estrenarà un quadro cómic titolat: *L' oncle Bernat*, degut á la ploma de nostre constant colloborador D. Francisco Llenas (*Boixompiñax*). L' hi desitjém un èxit satisfactori.

Los últims párrafos del inspirat Castelar sobre l' jurament:

«Los temps feudals y ls temps absolutistas exigian los juraments de una persona á un' altre persona, los juraments personals. Pero desde que l' home ha deixat de ser propietat del home, y ls pobles patrimonio del monarca, los juraments personals no tenen cap rahó de ser, y resultan tristes antigüallas incompatibles ab lo régimen vigent.

»Vosaltres sou soberans en vostra esfera, y un soberà promet á un altre soberà: un soberà tracta ab un altre soberà; pero no l' hi jura acatament servil, impropi de la propia majestat. Aquest jurament no pot tenir altre objecte que treure d' aquí als que no pensan com vosaltres en religió ó en política. Jo 'm quedo perque l' meu deber m' impone que apuri tota la fel d' aquest calser. Pero quan s' alsin als mèus ulls, los evangelis que tants consells han portat als mèus dolors; quan aparegu la crèu que s' aixecà sobre mon bressol y que s' aixecarà també sobre mon sepulcre, com signe etern de la redenció humana; quan lo nom inefable qu' explica tots los misteris y l' eterna invocació á l' eternitat ahont anirà la nostra vida, son en mos oïdos espantats, no'ns enganyaré á vosaltres si us dich que prench aquella fórmula com una mera solemnitat externa; no enganyaré á Déu, si dich qu' en nom d' ell, qu' es etern, sols pot jurar fidelitat, no á persones mortals y á institucions transitòries, sino á coses en lo humà eternes també; qu' en nom de Déu sols juro ser fiel á la nació espanyola.»

LA JUGADA POLÍTICA.
(EN UN CORRO DE PEIXOS GROSSOS).

Martinez Campos:—Bah! bah!
diguin cla y llis lo que pensan:
que m' atacan ó m' defensan?
jab quants, ab quins puch conta?

Perque si al mitj del sarau
m' han d' anà á girar la cara,
tant se val que 'u diguin ara;
ho planto tot y... jaudeu siau!

Cánovas:—Oh! Ja veurà,
parlém'ho un xiquet ab calma:
veig que vosté tè molt' alma...
Si 'l combatim ¿qué farà?

Campos:—Home, que 'm de mana!
Faré... faré... (¿qué diré?)
vaja, sense embuts, faré
tot lo que 'm darà la gana.

Cánovas:—Molt t'è, enterats.
Sempre serà 'l mateix home,
vosté tot s' ho pren á broma
may te trances apurats!

Donchs jo, per la mèva part
'm poso á l' espectativa;
si veig que 'l mom'nt arriva,
veure de salvarlo ab art.

Aloso Martín z:—Jo
l' ajudare ab gust: (ó ab pena;)
som no més mitja dotzena,
pero valém un milló.

Un sol tracte tè de haverhi
y es que ha de pensá ab nosaltres:
'n treu cinch ó sis dels altres
y 'ns coloca al ministeri.

Romero Robledo:—Qui
l' hi pot dar més protecció,
soch jo y 'l mèu... batalló;
general pot contá ab mí.

Ab la condició precisa
de que pendrá 'l parer mèu;
si 'u accepta soch tot seu
y quan vu gui.. res, m' avisa.

Sagasta:—Jo 'u duch quaranta;
tot ho fem, per tot servim;
vegi si l' hi convenim:
pagant sant Práxedes canta.

Campos:—Bravol A tots me 'ls quedo,
tots sembla'n de bona pasta;
conto ab Alonso y Sagasta,
y ab Cánovas y Robledo.

Si tots me donan ajuda
puch tirá avant sense pò,
ara veuran de debò
com l' estat d' Espanya muda.

Tots à coro:—Com? ¿que diu?
¿Nos accepta á tots plegats?
¿Tots junts se 'ls sèus aliats?
Vaja, Campos, ¿que se 'n riu?

Campos:—¿No se m' han ofert?
Romero:—¡Creyeatme á mí!
Cánovas:—Si 'm segueix, sí!
Sagasta:—¡Danime 'l poder!

Campos:—Tots no 'n poden sèl...
Martínez:—Pues no 'l segueizo.
Romero:—Jo 'l combatéixo.
Sagasta:—L' atacaré.

Cánovas:—Jo faré 'l bú.
Romero:—(Per 'vuy m' escorrol...)

Lo pais, (ficantse al coro;)
—Y jo ¿que no soch ningù?

C. GUÀ.

Lo nou ministre d' *Estat*, segons diu un periódich, déu cantitats considerables al *Estat*.

De manera que l' *Estat* es en bonas paraules un anglès del Sr. Ministre d' *Estat*; y seguit fins al cap-de-vall aquests càlculs, resulta que 'l ministre, no es ministre d' Espanya, sino de Inglaterra.

Ja no falta sinó que 'ls zulús nos clavin llenya.

Al últim en Barzanalla ha sigut nombrat president del Senat. Algú observava qu' es cego.

—Millor! deya un ministerial, aixís podrà fer la vista grossa!

Y jo anyadeixo: —A la terra dels cegos lo qui té un ull es rey; y á la terra dels tontos ho es lo cego.

Vá presidir la sessió preparatoria del Congrés un tal Sr. Verdugo.

Una comèdia que al acte primer ja hi surt lo verdugo ¿com acabará?

Lo concert Amigó del dissapte passat vá ser brillantísim, tan per la concurrencia, com pèl programa, com per la manera com vá executarse.

Un concurrent deya: —Observo que hi ha molt arròs.

Y un altre contestava: —Are no falta sino que 'ls cantants fassan alguns galis; que 'l Sr. Amigó ho fassi coure tot plegat, y que 'ns dongan concert y un plat d' arròs per despedida.

ROMERO ROBLEDO.
Jo á n' en Martinez Campos
pico la cresta;
no estich per aguantarme,
fora comedias.
Ha arribat l' hora.
No hi ha més, que 's defensi:
no estich per bromas.

CÁNOVAS.
Romero Romerito
que tinguém calma:
tú veurás com l' hi dono
una abrassada.
Y la trabeta
tot fentli ab dissimulo
te 'l tiro á terra.

Los municipals han estrenat barrets de cresta.

Es una barreja dels sombreros dels civils, dels cotxeros dels morts, y dels estudiants de Cervera.

Sino qu' en lloch de la culera hi portan l' escut de Barcelona.

Es igual! Aquell escut també 'ls serveix per menjar.

Un deya: —Quina mena de sombrero! ¿Com ne diuhen?

—Tricornio, deya un altre.—No senyor, responia un tercer, es un tricuspis.—¡Cá! exclamava un quart, es un barret de cresta.

—Donchs s' equivocan, vá respondre 'l municipal, no es tricorni, ni tricuspis, ni barret de cresta, es una moda nova que 'n diuhen sombrero de prestigi!...

Una cosa voldria veure. ¿No saben qué?
La cara que faria 'l senyor Fontrodona ab un d' aquests barrets de riallas.

Lo dia de la reunió de la majoria vá estellar un petardo.

Un moderat: —Es lo petardo que 'ns ha donat lo general Martinez Campos.

En la reunió de la majoria en Martinez Campos vá fer un discurs alabant á n' en Cánovas, y en Cánovas vá ferne un altre alabant á n' en Martinez Campos.

Es natural: som á la primavera y 's tiran floretas.

Ja arribarà la temporada dels troncos.

Un llegeix en un periódich la següent notícia:

«L' Etna ha tingut una nova erupció.»

Una senyora molt aficionada als remeys casulans, al sentirlo respon:

—Aixó ray, que l' hi dongan l' ayqua de agram.

—No m' han volgut admetre aquest quadro á la Exposició, deya un artista de París.

—Com volias que tè l' admessassin si no hi ha res pintat sobre de la tela.

—Es que jo soch un pintor nihilista.

A LO INSERTAT EN L' ÚLTIM NÚMERO.

1. XARADA 1.—Tamboret.
 2. ID.—Ufana.
 3. MUDANSA.—Gas, llas, eas, ras, nas, pas, mas.
 4. ENDAVINALLA.—Pastanaga.
 5. CONVERSA.—Butlla.
 6. TRENCÀ-CLOSCAS.—Cuaresma.
 7. ROMBO.—
P	I	S
L	I	E
S	E	T

*8. GEROGLÍFICH.—Brams d' ase no pujan al cel.
Ha endavinat totes les solucions N. E. O.; n' han endavinades 7, Gat y gos, y J. Arnau; 6, Marieta T. de Reus; 5, Almina y Aprenent de poeta; 3, J. Peix y S. y Noy de sucre, y i no mes Mister Broquil y N. Sensata.

XARADAS.

I.

Una noya qu' es total
y per cert bastant pitera
prima-segona-tercera
la quatre-tres de 'n Pascual
qu' es dos-quinta-quatre-quinta
de pits, y l' hi vol donà
puig que molt contenta està
una riquíssima pinta.

AFRICA Y LERBOXELA.

CONVERSA.

- ¿Que tal Baldiri?
—Per are, anem passant.
—Y la tèva cusina?
—Ni tan bona com sembla, ni tant mala com deyan.
—No van batejarli ahí á una nena?
—Sí
—¿Quin nom l' hi van posar?
—Are mateix entre tú y jo he havém dit.

O. NAIRAM.

TRENCA CLOSCAS.

Batista, Anton, Agustí, Lluís, Demetrio, Sebastià, Enrich.

Combinar aquests noms de manera que de las iniciales ne surti 'l de una població molt important de Catalunya.

J. DOMENECH.

GEROGLÍFICH.

V	V	
T	T	
I	T	N
VI		
Anton		
ke	L	ke
E	K	E
D	A	I
pon		

J. SUST Y G.

CORRESPONDENCIA PARTICULAR.

Han enviat xaradas ó endavinalles dignas d' insertarse 'ls ciutadans Almina, Tixa xich de M. de R., J. Llompart, J. M. de Cabrera, Nef y Cloro, y Pau Sala.

Las demés que se 'ns envian y no 's mencionan no poden insertarse, com y tampoc lo qu' envian los ciutadans J. Arnau, Gat y Gos, Pau Gri Pau, Chocolata Rusa, Carmello Llapisés, Crema jelada, Noy de sucre, Campaner, Marieta J. de fleus y Y. S. R.

Ciutadá Pessigollas: Publicaré un geroglífich.—F. Vila: Arreglat podrà anarhi algun epígragma.—Pau Sala: Lo mateix l' hi dihem.—Nef y Cloro: Publicaré un geroglífich.—J. M. de Cabrera: Idem lo seu y una mudansa.—Tixa xich de M. de R.: Idem, trenca-closcas, logogrifa y un geroglífich.—J. Peix: Idem, lo que 'ns envia.—Aprendent de poeta: Insertaré la combinació y 'l trenca-closcas.—Vehi de Sant Gervasi: Queda complescut.—Sebastià Gomila: En la poesia hi ha alguna cosa massa crua.—Casamajó: Queda servit.—Marengua seca: Publicaré la conversa.—R. Jaumandreu: Hi anirà 'l problema.—E. Snopnas: Idem la major part.—F. Ll. y B.: Publicaré los epigramas.—Pau Cornado y G.: Publicaré geroglífich, quadrat, triangular y mudansa.—J. V.: Allò que sembla un epígragma refet podrà anarhi.—Un llarach: Publicarem 'l epígrama.—Simbey: Hi anirà conversa, trenca-closcas y logogrifa.

LOPEZ, Editor.—Rambla del Mitj.

Barcelona: Imp. Lluís de Tasso, fill, Arch del Teatre, 21 y 22.

OS constitucionals ván reunirse dias endarrera per veure que farian. Se ván reunir en número de 48.

Un' auca.

Y ván acordar quedarse á véurelas y no dir res.

Un' auca de redolins sense lletra,

com la del sol y la lluna.

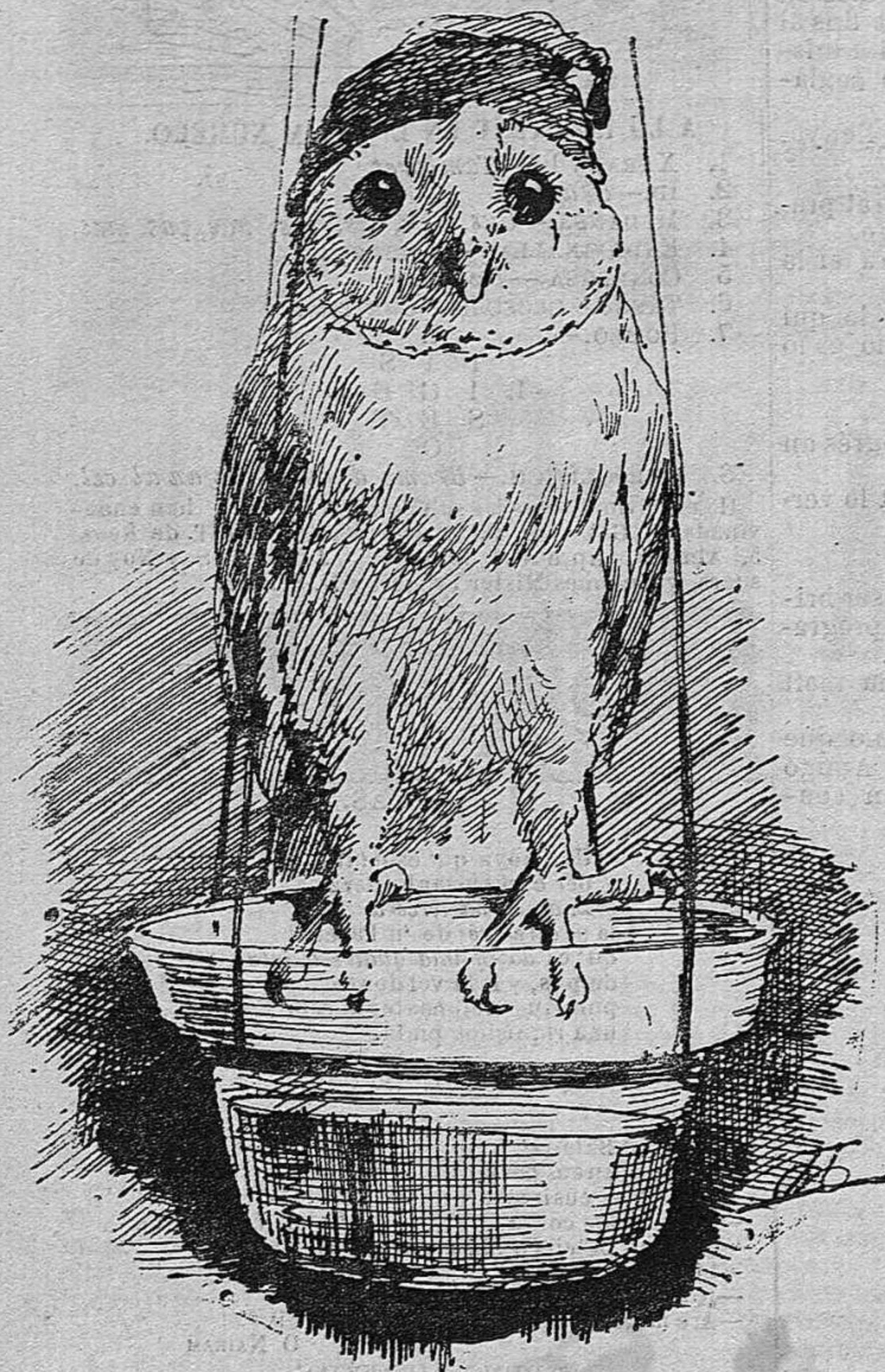
En Martinez Campos ván fer un discurs davant de la majoria del Congrés.

Y l' endemà ván repetir lo mateix discurs davant de la majoria del Senat.

Quan lo de Sagunto ván demostrar que tenia voluntat, are aquest dia ván demostrar que tenia memòria; en avant no l' hi cal sino demostrar que te enteniment.

...dissabte se han inscrit 100000...
que són tots els que han votat...
que són els que han votat...

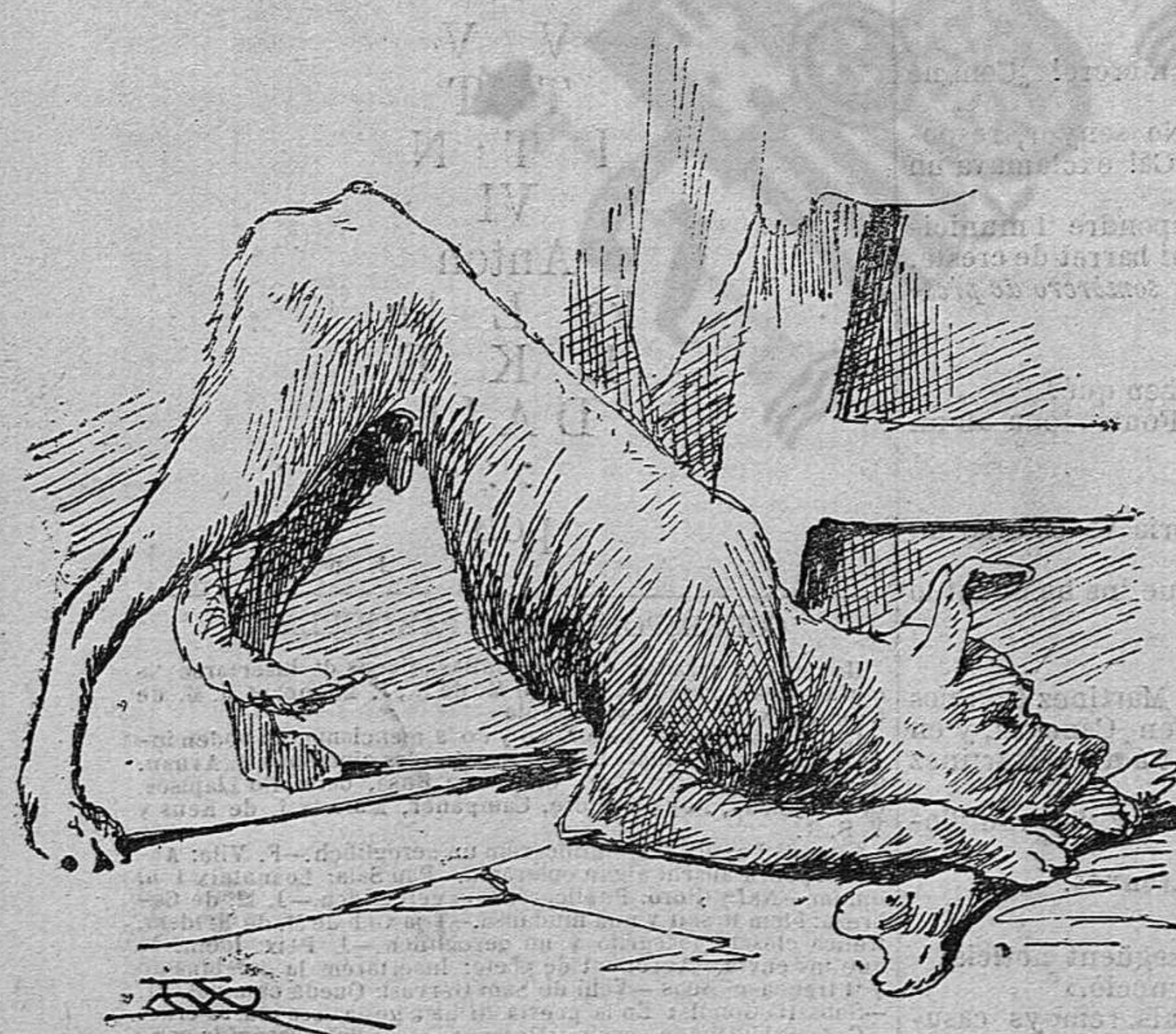
TIPOS CONSERVADORS.

—«Llibertat de cultos!... Cá.
Quin deliri! Una utopia...»
(Eco de una sacristia,
Oliva de campana.)

—«Are m' han fet general
y encare no sé perquè...
Anem bè, molt bè, molt bè...»
(Lo pais: — |Uy que aném mal!|)

Ja está vist, per mes que costi
tot s'alcansa, fort ó tendre:
are 'l que me 'l vulga pendre,
si es prou maco, que s'acosti.

Jo tot m' ho tiro á l' esquena,
tot per mí es satisfacció.
Ja 'u veuenen, per ser com jo
se n' ha de venir de mena.